

viet nam BULLETIN

Verschijnt om de 14 dagen

Redactie: M. v. Dullemen

P. Korver

O. D. v. d. Muyzenberg

Tineke Nijenhuis

A. A. Regtien

Redactie/administratie-adres:

Vietnam Bulletin,

p/a ASVA, Weesperstraat 51, Amsterdam

Gironummer: 1281198 t.n.v. Vietnam Bulletin

Abonnement f 5, -- per half jaar,

Los nummer f 0,40.

Eerste jaargang no. 10 - 15 oktober 1966

W A A R Z I J N D E V R E D E S T I C H T E R S ?

De Democratische senator Vance Hartke, vertegenwoordiger van Indiana, geeft in The Progressive van september 1966 een overzicht van stappen in de escalatie en van vredespogingen die daaraan vooraf gingen.

Hij betwijfelt of de V.S. wel, zoals ze beweren, 'geduldig en trouw naar een vreedzaam compromis' zoeken.

Zijn betoog is gebaseerd op een "White paper", dat door tien professoren van de Washington University te St. Louis werd samengesteld.

"Het White paper legt aan de hand van documenten een patroon bloot, waarin 'grote intensificaties van de oorlog van Amerikaanse zijde steeds voorafgegaan zijn minder door aanzienlijk toegenomen militaire tegenstand (van de zijde van het Bevrijdingsleger, red. V. N. Bull.) dan wel door perioden van stijgende pressie in de richting van een politieke beëindiging van de oorlog'. Ik heb, evenmin als de auteurs van het White paper, niet beweerd dat onze belangrijkste escalaties antwoorden zouden zijn op het gevaar dat pressie ten gunste van de vrede zou slagen. Maar het is zonderling, dat ze zo consequent naast elkaar voorkomen. De Hanoi-Haiphong escalatie (eind juni j.l., red. V. N. Bull.) was geen uitzondering."

Hartke licht zijn uitspraak over het 'toevallig samen voorkomen' van vredespogingen en escalatie-fasen toe voor een aantal gevallen. Wij vatten zijn betoog samen.

I. Zomer 1964

Na initiatieven tot bijeenroeping van de Geneefse conferentie van President De Gaulle (23/7) en de regering van de USSR (25/7), waarop het Nationale Bevrijdingsfront gunstig reageerde (26/7), evenals Hanoi (4/8), reageerden de V.S. als volgt:

24/7 : President Johnson zegt: "Wij geloven niet in conferenties die bijeengeroepen worden om terreur te bekrachtigen, dus onze politiek is onveranderd."

25/7 : Het bevel gaat uit, nog eens 5 à 6.000 man troepen naar Vietnam over te brengen.

Begin augustus: incidenten in de Baai van Tonkin en vergeldingsaanvallen op vlootbases in Noord Vietnam.

II. Januari-februari 1965

In januari grote onrust in Zuid Vietnam: staking en anti-amerikaanse betogingen in Hué. Demonstraties in Hué, Danang en Saigon van studenten en Boeddhisten.

27/1 : regime Nguyen Khanh omvergeworpen.

2/2 : de New York Times stelt, dat de Amerikaanse regering er op speculeert, dat het bezoek van de premier van de USSR, Kosygin begin februari aan Hanoi 'de openingszet zou kunnen zijn in een breed opgezette bemiddelingspoging van Sovjet-zijde'.

7/2 : de eerste luchtbombardementen op Noord Vietnam worden ondernomen 'als vergelding voor het sneuvelen van 8 Amerikanen bij Pleiku' aldus verklaringen van Washington. Senator Hartke vraagt zich echter af, of dit wel de werkelijke oorzaak was en suggereert het tegengestelde door er op te wijzen dat:

1e de aanval geschiedde binnen twaalf uur na Pleiku,

2e deze 's morgens vroeg op 7 februari plaats vond, d.w.z. op zondag in Vietnam, dat is zaterdagmiddag in Washington.

III. November 1965

(Er waren toen als gevolg van de escalatie 165.700 Amerikaanse militairen in Zuid Vietnam, terwijl Senator Mansfield nog in januari 1966 het aantal Noordvietnamese militairen in het

Zuiden op 14.000 schatte, op een totaal van 230.000 'Vietcong')

11/11 De Italiaanse Professor La Pira had zijn beroemde gesprek met Ho Chi Minh en Pham Van Dong. Dit werd eerst vijf weken later bekend. Beide Vietnamese staatslieden uit-ten een sterke wens naar vrede.

20/11 Minister van Buitenlandse Zaken Fanfani van Italië brengt deze boodschap over aan de Amerikaanse Ambassadeur bij de Verenigde Naties, Goldberg.

6/12 De V.S. zenden hun (onbekend gebleven) antwoord aan Minister Fanfani.

13/12 Fanfani bericht zijn Amerikaanse collega Rusk, dat de boodschap aan Hanoi is over-gebracht.

Hartke: "Het publiek hoorde van dit alles niets, tot de St. Louis Post Dispatch deze gebeurtenissen op 17 december bekend maakte. Dit was dus weer een escalatie van vredes pogingen.

Antwoordden wij (de V.S.) in gelijke zin?

Of dit nu een antwoord was of niet, het feit ligt er, dat Amerikaanse vliegtuigen op 15 december voor het eerst het gebied van Haiphong bombardeerden. . . . Een paar dagen later deelde de St. Louis Post Dispatch mee, dat op 8 december - zeven dagen vóór de bombardementen op Hanoi-Haiphong-gebied - een uitdrukkelijke waarschuwing Ambassadeur Goldberg had bereikt, dat Ho niet aan vredesonderhandelingen met de V.S. zou beginnen als het gebied van Hanoi en Haiphong gebombardeerd zou worden."

IV. December 1965-Januari 1966.

24/12 tot eind januari. Pauze in de bombardementen op Noord Vietnam, maar... op twaalf uren met Kerstmis en vier dagen ter gelegenheid van Vietnamees Nieuwjaar (20 - 24 januari) na, waarin het vuren werd gestaakt, ging de oorlog op de grond dóór. Sedert eind november hadden de Amerikaanse troepen niet meer tegen geregelde troepen uit Noord Vietnam gevochten.

27/1 begint dan de 'Operation Masher', "waarover de New York Times schreef dat het plan was 'drie infanterie- en drie artilleriebataljons herhaaldelijk dwars door een deel van de Binh Dinh-provincie te laten trekken, dat een oppervlakte had van ongeveer 1200 km², op zoek naar een gevecht'.

Zo trokken onze troepen er dus al op 27 januari, vier dagen vóór het einde van de pauze in de luchtbombardementen, op uit 'op zoek naar een gevecht', dat zij inderdaad vonden, de volgende dag, bij Anthai."

Alweer vraagt Hartke zich af of Hanoi de enige agressor was. Hij vestigt de aandacht op het feit dat de rechtvaardiging van de nieuwe bombardementen was, dat in de pauze de infiltraties 1700 à 4500 man per maand zouden hebben bedragen, terwijl "onze eigen versterking in de pauze van 37 dagen meer dan 14.000 man bedroeg".

V. Juni 1966

Eind juni leken de initiatieven van de Canadese diplomaat Chester Ronning enige kans op vrede te bevatten. Ronning keerde met plannen voor een nieuw bezoek aan Hanoi terug toen op

29/6 de Verenigde Staten hun sindsdien regelmatig herhaalde bombardementen op oliedepots in het gebied van Hanoi en Haiphong begonnen.

Senator Hartke eindigt zijn artikel aldus:

"Ik denk aan vier woorden, woorden die blijven hangen, woorden die een morele eis in zich dragen en die een verloren zegening bevatten: 'Gezegend zijn de vrede-stichters'. Maar waar zijn de vrede-stichters in Amerika heden ten dage?"

HET 'NIET-OFFICIELE' HOF ZAL PLAATSVINDEN IN ZWEDEN

(Le Monde 11/12-9-1966)

Het niet-officiële hof belast met het beoordelen van oorlogsmisdaden in Vietnam, in het leven geroepen op initiatief van Lord Russell, zal in februari of maart in Zweden gaan beginnen, aldus heeft de Yoegoslavische professor Dedijer medegedeeld.

LUNS' OPTREDEN BEOORDEELD IN DE BUITENLANDSE PERS

Le Monde van 3 oktober geeft een verslag van de vergadering van de Verenigde Naties. De Amerikaanse afgevaardigde Goldberg deelt mee dat zijn vredesvoorstellen door de meerderheid van de landen met instemming zijn ontvangen.

Op dit punt heeft de vertegenwoordiger der Verenigde Staten dezelfde dag, in de loop van het algemene debat in de Assemblee, de krachtige steun ontvangen van de minister van Buitenlandse Zaken van Nederland, de heer Luns. Naar men immers in het algemeen aanneemt, kwam de rede van Luns neer op een veel hardere replek op de uiteenzetting van Couve de Murville dan het antwoord dat Goldberg hem gaf toen deze gebruik maakte van zijn recht op wederwoord.

"De aansporingen worden uitsluitend tot de Verenigde Staten gericht", heeft het hoofd van de Nederlandse diplomatie met name gezegd. "Zij gaan voorbij aan het feit dat al sinds meer dan een jaar de Verenigde Staten verscheidene serieuze vredesvoorstellen hebben gedaan. Al die voorstellen zijn door de tegenpartij minachtend verworpen. Om toch impliciet of expliciet de verantwoordelijkheid te leggen bij die partij die al die voorstellen gedaan heeft, betekent niet alleen dat zij zich weinig objectief tonen, maar ook dat zij aan het doel voorbijgaan dat men voorwendt te willen bereiken; de vrede in Vietnam."

Kortom, de heer Luns maakte het verwijt dat de door diverse landen geuite voorstellen in de eerste fase slechts aan de Verenigde Staten concessies vragen, te weten een inkringing van de militaire operaties. "Het is", zei hij, "een vaste gewoonte van totalitaire regimes, zich bereid te verklaren tot onderhandelingen mits de tegenstander bij voorbaat het belangrijkste onderwerp van gesprek inwiligt." Tenslotte bleek dat de rede van Luns niet alleen gericht was tegen de Franse mening, maar ook tegen de drie punten van de heer Thant.

HET NATIONAAL BEVRIJDINGSFRONT WENST EEN COALITIHEREGERING

In een interview op 28 augustus met de Australische journalist Burchett heeft Nguyen Huu Tho, president van het Bevrijdingsfront, meegedeeld dat hij bereid is in de vorming van een nationale coalitie "die vertegenwoordiger zou zijn van alle bevolkingsgroepen, van alle religieuze gemeenschappen en van alle patriotistische groeperingen" samen te werken met alle Vietnamese organisaties en personen, zelfs met hen die met het regiem Diem en zijn opvolgers hebben samengewerkt. Hij verklaarde: "Behalve een handvol verraders bestaat de gehele Vietnamese bevolking uit patriotten die de Amerikaanse agressoren en hun lakeien heftig haten. Wij geloven dus dat er grote mogelijkheden zijn om de samenwerking met andere organisaties, krachten en mensen uit te breiden zonder rekening te houden met hun voorgaande activiteiten."

(Le Monde 29-9-1966)

Pham Van Dong, minister van Buitenlandse Zaken van Noord Vietnam heeft in een redevoering over de voorwaarden tot een vreedzame oplossing van het Vietnam-konflikt de tot nu toe gebruikelijke zinsnede over het Bevrijdingsfront "als enige en unieke vertegenwoordiger van het Vietnamese volk" laten vallen.

(Le Monde 27-9-1966)

NEDERLANDSE TBC-CENTRA IN SAIGON?

De Nederlandse architect Kees van der Ven is vijf maanden in Zuid Vietnam geweest om voor de regering de mogelijkheid te onderzoeken aldaar TBC-centra te stichten. Van der Ven keerde op 24 september terug. De Volkskrant-journalist Martin Ruyter wilde hem me-
teen interviewen. Dat stuitte aanvankelijk op nogal wat moeilijkheden, zoals uit zijn ver-
haal in de Volkskrant van 1 oktober blijkt:

Ambtenaar: "Ik zal het voor u uitzoeken. U kunt niet zomaar met hem praten. Het is in het verleden een beetje uit de hand gelopen met mensen, die uit Vietnam terugkwamen. Het is mogelijk dat zo'n jongen politiek ongelukkige verhalen vertelt, die in de betrek-
kingen met Zuid Vietnam misschien minder aangenaam zijn. Dit lijkt op censuur. Het is het natuurlijk niet... Ambtenaren die uitgezonden zijn, kunnen alleen praten met de mond van de minister..."

Zondagavond, 25 september. Kees van der Ven (door de telefoon): "Ik wil u dolgraag iets vertellen, maar u moet wel toestemming hebben van mijn opdrachtgever. Belt u de heer Tuin van het Directoraat Internationale Technische Hulp."

De heer P. Tuin (door de telefoon): "De mensen die voor een projekt uitgestuurd worden, staan onder de ban van het ministerie. Zij kunnen niet zomaar verkondigen wat zij ge-
zien hebben."

Ik (t.w. Martin Ruyter. (red. VB)): "Waarom niet?"

Tuin: "De regering spreekt altijd. Die is verantwoordelijk voor het projekt. Het is na-
tuurlijk niet zo, dat Van der Ven zwijgplicht is opgelegd, maar u moet goed begrijpen, hij staat onderaan de piramide. Hij kan de feiten die hij waarneemt, niet juist interpre-
teren. Belt u mij morgen om tien uur op."

Uiteindelijk komt het gesprek dan toch tot stand, op vrijdagmorgen, bijna een week na aan-
komst van de reiziger.

Van der Ven over de dispensaires, een soort eerste-hulpposten voor TBC-bestrijding:

"Daar staan geen bedden in. De bedoeling is alleen, de mensen daar voor tbc te behan-
delen en door te sturen, of naar huis, of naar het Hong Bang hospitaal."

Ik: "Eind vorig jaar zijn er twee artsen naar Vietnam geweest, dr Van de Velde en
dr De Jong. Zij vonden deze manier van tbc bestrijden niet erg zinvol. Het is zo'n chaos
in dat land. Als een patiënt behandeld is, verliest de medische staf hem voor de rest van
de maand uit het oog. Die artsen hebben rapport uitgebracht aan minister Bot."

Van der Ven: "Ik heb nooit van die artsen gehoord. Voor ik wegging, heb ik wel rappor-
ten gelezen, maar dit niet."

Ambtenaar: "Ik weet dat er zo'n rapport geweest is."

Ik: "Er is nooit meer iets van vernomen."

(Stilte)

Van der Ven: "Ik kwam elke dag langs de Vietnamese dispensaire. 's Morgens puilden
de mensen daar naar buiten. Ze hadden daar zo'n vijftienhonderd patiënten per dag te
verwerken. Er staan daar verpleegsters die de hele dag niets anders doen dan injecties
geven. De mensen zijn erg schamel gekleed, dragen niet meer dan een jak en een broek.
Ze komen binnen... hup broek omlaag, op stretcher liggen... hup een prik en doorlo-
pen maar."

Het was de bedoeling dat Nederland vijf dispensaires zou bouwen. Er blijven er maar
twee van over.

Van der Ven: "Zuid Vietnam had vijf stukken grond aangeboden. Er bleken er maar twee
beschikbaar. Nederland gaat ook nog een centraal dispensaire bouwen. Daarin wordt
ook rekening gehouden met de specialistische opleiding van Vietnamese artsen."

Tenslotte wordt de sfeer in Saigon nog even aangestipt:

Hij zegt: "U moet zich Saigon voorstellen als een geweldige garnizoensplaats. In bijna
alle straten zitten Amerikaanse troepen. Er zijn opslagplaatsen en die worden goed be-
waakt, zandzakken er omheen en mitrailleurs, u kent dat wel. Maar daarvóór mag je
niet parkeren. Als er iemand stopt, schieten ze. Ze zijn bang dat een stoppende auto-
mobilst een bom gooit. Ik reed op een dag door zo'n straat en voor mij stopte een auto,
een meter of vijftig voor mij en meteen schoten ze, maar niemand trok er zich iets van
aan. Alles reed door, ik ook."

Ik: "Werd er op de persoon geschoten?"

Van der Ven: "Jazeker, op de persoon."

SLACHTOFFERS IN NOORD-VIETNAM

(Le Monde 17-9-1966)

De correspondent van Agence France Presse meldt uit Hanoi:

"Volgens de officiële statistieken zijn 247 lagere scholen sinds het begin van de Amerikaanse bombardementen vernietigd. De eerste aanwijzingen over het totaal aantal verliezen onder de burgerbevolking gaan in de richting van 100.000 personen, zo verzekert men."

ARTHUR SCHLESINGER KRITISEERT JOHNSON

De New York Times van 1 en 2 oktober publiceert in zijn Europese editie een lang artikel van Arthur Schlesinger, professor geschiedenis aan de universiteit van Harvard en voormalig raadgever van de presidenten Johnson en Kennedy; een artikel dat ongetwijfeld een der scherpzinnigste en best opgebouwde beoordelingen van de huidige Amerikaanse politiek in Vietnam inhoudt. De auteur van 'Duizend Dagen' besluit zijn studie met een onmiddellijke desescalatie van het konflikt aan te bevelen, waarvan de eerste stap zou moeten zijn een "stopzetting van de uitbreiding en van de Amerikanisering van de oorlog", de stopzetting van de bombardementen op Noord Vietnam die "iedere kans op serieuze onderhandelingen" vernietigen, want "Hanoi heeft ernstige redenen om onderhandelingen te wantrouwen", de stopzetting van het overleveren van gevangen genomen Vietcongsoldaten aan de Zuidvietnamese troepen omdat "wij weten dat ze waarschijnlijk gemarteld zullen worden", de installatie van een burgerregering in Saigon "die de werkelijke politieke krachten van het land vertegenwoordigt" en bijgevolg de verwijdering van generaal Ky, "een van die Frankensteinachtige monsters die wij zo ontzettend graag fabriceren in de landen die deel uitmaken van onze clientèle". (...)

(Le Monde 3-10-1966)

De Observer van 25 september jl. meldt dat drie medewerkers van John F. Kennedy, te weten professor Galbraith, voormalig Amerikaans ambassadeur in India, Richard Goodwin, een jong advocaat en speciaal adviseur van Kennedy, en Arthur Schlesinger, werken aan de oprichting van een Amerikaans nationaal comité voor 'No Wider War'. Ze werken details uit van een projekt, dat enkele maanden geleden is goedgekeurd door de Kennedy groep, de schaduwregering van senator Robert Kennedy. Het is mogelijk dat het projekt nog voor de november-verkiezingen wordt gelanceerd, maar het is zeer waarschijnlijk dat men deze verkiezingen veilig afwacht.

I. F. Stone schrijft in zijn weekblad van 26 september, dat als Johnson zou willen overgaan tot een invasie in Noord Vietnam met het grote risico van een oorlog met China, een dergelijk nationaal 'No Wider War' comité een goed antwoord zou zijn.

BELANGRIJKSTE GEBEURTENISSEN

van 23 september tot 7 oktober

- 23-9-66 De voorstellen van de Verenigde Staten, door Goldberg in de VN gelanceerd, worden zowel door Noord Vietnam als de Sovjet Unie verworpen (daar de vier punten van Hanoi en de vijf van het Nationaal Bevrijdings Front niet erkend worden). Johnson verwacht dat de kosten van de oorlog in Vietnam volgend jaar \$ 10.000.000.000 meer zullen bedragen dan dit jaar (dat zal dan ongeveer honderd miljard gulden worden).
- 24-9-66 De verliezen van de Verenigde Staten waren in de afgelopen week hoger dan ooit: 825 gewonden, 142 doden en 3 vermisten (dat is bijna evenveel als in het jaar 1963).
- 25-9-66 Rusk nodigt, na een gesprek met Gromyko, China en Noord Vietnam uit om hun militaire activiteit te verminderen en aan de onderhandelingstafel plaats te nemen.

- 26-9-66 President Marcos van de Filippijnen (die eerder de Amerikaanse sociaal-ekonomische politiek in Zuid Vietnam een mislukking had genoemd) nodigt de staats-
hoofden van de Verenigde Staten en zijn Zuidoost-Aziatische bondgenoten uit tot
een conferentie in Manilla op 24 oktober. Australië, Nieuw Zeeland en Zuid Ko-
rea hebben al toegestemd, Japan en Maleisië geweigerd.
- 27-9-66 De Zuidvietnamese grondwetgevende vergadering, op 11 september jl. gekozen,
komt voor het eerst in Saigon bijeen. Het aantal Zuid Koreaanse militairen is ge-
stegen tot 43.000. Thanat Choman, minister van Buitenlandse Zaken van Thai-
land, valt in de Verenigde Naties Noord Vietnam scherp aan, en verwijt het "een
veroveringsoorlog en koloniale expansie". Een pauselijke delegatie, onder leiding
van mgr. Sergio Pignedoli, vertrekt naar Zuid Vietnam (officieel om bij de ope-
ning van de op 30 oktober aanvangende bisschopsconferentie aanwezig te zijn).
- 28-9-66 In de Verenigde Naties verklaart Couve de Murville, minister van Buitenlandse
Zaken van Frankrijk, dat de Verenigde Staten de eerste stappen ter vermindering
van de spanning in Vietnam moeten zetten, en bepleit terugkeer tot de Geneefse
Akkoorden. Volgens Saigon neemt het aantal Noordvietnamese infiltranten, niet-
tegenstaande de bombardementen, steeds toe.
- 30-9-66 In een rede in de Verenigde Naties steunt Luns, minister van Buitenlandse Zaken
van Nederland, de voorstellen van Goldberg, en richt zich tegen de critici van de
Amerikaanse politiek en tegen de drie punten van Oe Thant.
Premier Ky van Zuid Vietnam verklaart wederom, op een suggestie van vice-
president Humphrey van de Verenigde Staten om eventueel de Vietcong als vol-
waardig onderhandelingspartner te erkennen, dat hij "nooit met de Vietcong aan
dezelfde tafel zal gaan zitten".
- 1-10-66 In een gezamenlijk communiqué van Hanoi en Praag worden de Verenigde Staten
op zeer scherpe wijze veroordeeld en wordt een uitgebreid economisch en mili-
tair hulpprogramma aangekondigd. Alle vliegtuigen afkomstig van de Amerikaan-
se vloot in de Golf van Tonkin hebben de stad Phou Ly gebombardeerd, in een tot
nu toe zwaarste aanval op één doel. Twee vliegtuigen van de Zuidvietnamese
luchtmacht stortten op Saigon neer, vele doden en gewonden veroorzakend.
- 2-10-66 Een overeenkomst tussen Ky en de Boeddhisten heeft tot gevolg dat de laatsten
zich weer vestigen in het Boeddhistische Instituut Vien Hoa Dao en elf boeddhis-
tische priesters worden vrijgelaten.
- 3-10-66 Als gevolg van de plechtige installatie van de Boeddhistische hiërarchie in Vien
Hoa Dao is een breuk opgetreden tussen de 'harden' (o.l.v. Tri Quang) en de
'gematigden' (o.l.v. Tam Chau). Eisenhower dringt aan op een overwinning in
Vietnam met gebruikmaking van alle middelen. Lemay, oud-luchtmachtkomman-
dant ("bombardeer Noord Vietnam terug naar het stenen tijdperk"), stelt voor
"alle maar enigszins militaire doelen in Noord Vietnam van de kaart te
vegen", met kennelijke instemming van de Republikeinse voormannen.
- 4-10-66 Paus Paulus roept op tot een, door onderhandelingen tot stand gebrachte, vrede
in Vietnam. Het aantal Amerikaanse militairen in Zuid Vietnam is gestegen tot
319.000. Volgens de New York Times zullen er vóór het voorjaar 1967 nog zeker
75.000 bijkomen.
- 5-10-66 De Amerikaanse regering stelt een tijdelijke bombardementspauze in voor het
oostelijk deel van de gedemilitariseerde zone "om de Internationale Controle
Commissie gelegenheid te geven een onderzoek in te stellen naar schendingen
van deze zone van de kant van Noord Vietnam". Zuid Vietnam geeft toe kanonnen
te bezitten, waarmee atoomprojectielen kunnen worden afgevuurd. China ver-
biedt het overvliegen van hulp aan Noord Vietnam door Russische vliegtuigen
over zijn grondgebied.
- 6-10-66 Brown, minister van Buitenlandse Zaken van Engeland, komt met een uit zes
punten bestaand vredesplan voor Vietnam. Het Labourcongres te Brighton keurt
de East- of- Suezpolitiek van de regering af en eist eenzijdig stopzetten van de
Amerikaanse bombardementen. De Internationale Controle Commissie weigert
de gedemilitariseerde zone te inspecteren.

KOLONEL ZILCH HEEFT EEN MERKWAARDIG ONTBIJT

(Vietnam Koerier 26-9-1966 citeert de Washington Post van 25-8-1966)

"De geloofwaardigheid van de berichten over de oorlog in Vietnam is vaak in twijfel getrokken. De telegrammen uit Saigon tonen aan dat het Pentagon gewoonlijk de berichten probeert te checken. Dit is zeer begrijpelijk en te verdedigen om militaire redenen. Wel is het gevaarlijk dat de berichten die middels het Ministerie van Defensie in Saigon circuleren, zelfs het Pentagon ongeloofwaardig in de oren klinken.

Het volgende is gebeurd.

Het Pentagon zond een ultra geheim schrijven naar de inlichtingen-officieren te Saigon, waarin hen werd bevolen aan te kondigen dat de luchtaanvallen op Noord Vietnam 90% van de vijandelijke olieraffinaderijen had vernietigd en dat het Noorden niet meer in staat was haar troepen in het Zuiden te bevoorraden.

Een bericht gebaseerd op dit officiële communiqué werd onmiddellijk door de korrespondenten te Saigon naar hun respektievelijke kranten gestuurd. De Washington Post publiceerde het bericht de volgende dag. Iedereen heeft dit nieuws gelezen, ook kolonel Zilch, die bij het Pentagon de organisatie en de planning leidt.

Aangezien hij niet wist dat het Pentagon een overdreven voorstelling van de feiten had gegeven om het moreel van de troepen hoog te houden, riep hij zijn personeel bijeen om hen mee te delen dat, gezien de laatste ontwikkelingen, het niet meer nodig was nieuwe troepen en voorraden naar Vietnam te sturen.

Een van de leden van de Generale Staf gaf aan de hand van zijn rapport aan dat er slechts 50% van de olieraffinaderijen was vernietigd en dat de infiltratie groter geworden was in plaats van minder sinds het begin van de bombardementen. Zilch antwoordde hem dat zijn rapporten oud waren en citeerde de informatie uit Saigon die hij in de Washington Post had gelezen en die hij recenter achtte en die meer overeenkwam met de waarheid, vooral omdat deze uit Saigon kwam, waar men beter op de hoogte zou zijn van de situatie. Hij las eveneens het artikel voor uit de New York Times die het verhaal bevestigde.

Het personeel van Zilch was het erover eens dat er iets gedaan moest worden. Zij hebben een rapport opgesteld dat de stopzetting van het zenden en het werven van troepen adviseerde. Dit rapport belandde in de handen van een generaal die, denkend dat de feiten gebaseerd waren op recente informatie van de inlichtingendienst over de situatie, deze berichten overbracht aan het hoofd van de Generale Staf, zodat deze de regering zou kunnen waarschuwen dat het verloop van de oorlog de goede kant opging en dat 90% van de Noordvietnamese petroleum was vernietigd.

Een hoge funktionaris van het Witte Huis zei tegen Johnson: "Ik twijfelde aan de waarheid van het verhaal toen ik het in de kranten las; maar nu het door het Pentagon is bevestigd, moet het waar zijn." Deze hooggeplaatste funktionaris schreef een persconferentie uit, niet om enkele nieuwtjes wereldkundig te maken, maar om een analyse van de situatie te geven; de aanwezige journalisten kregen te horen dat de Verenigde Staten de oorlog gingen winnen en dat er geen nieuwe troepen naar Vietnam gestuurd hoefden te worden. De journalisten schreven er een artikel over, waarbij ze de 'regering in Washington' als bron vermeldden; deze artikelen verschenen in de Saigon Post, hetgeen konsternatie teweegbracht onder de officieren van de Generale Staf. Zij vroegen om uitleg aan het Pentagon. Deze, begrijpend wat er gebeurd was, raadde de officieren van de inlichtingendienst aan aan de pers te verklaren dat slechts 20% van de olievoorraden was getroffen en dat na de bombardementen de infiltratie naar het Zuiden was vergroot.

Deze berichten gingen circuleren in Saigon en werden doorgetelegrafeerd naar de Verenigde Staten; de volgende morgen las kolonel Zilch het bij zijn ontbijt. Hij was geheel en al ontsteld van het goochelen met de cijfers. Dadelijk gaf hij opdracht om een nieuw rapport samen te stellen, dat de direkte ontscheping van troepen en de verdubbeling van de bevoorrading aanbeveelt.

Deze keer stuurde de generaal, die het rapport ontving, het niet door naar het hoofd van de Generale Staf. Hij verklaarde aan zijn sekretaris: "Zilch had gisteren niet gelijk, vandaag zal hij zich ook wel vergissen." De adjunkt vroeg hem:

- Gaat u hem nu ontslaan?

- Nee, maar ik zal hem verzoeken zijn abonnement op de Washington Post op te zeggen."

BIOLOGISCHE EN CHEMISCHE OORLOGVOERING

(Guardian, 6-9-1966)

Aan een van Amerika's belangrijkste universiteiten, de University of Pennsylvania, is een hevige strijd ontbrand naar aanleiding van het werk dat een van de instituten van deze universiteit, het Institute of Cooperative Research, verricht voor het Amerikaanse ministerie van defensie. Het betreft een geheim onderzoek op het gebied van biologische en chemische wapens.

De aktie was begonnen door een aantal jongere stafleden, die tegenstander zijn van de oorlog in Vietnam. De academische senaat stemde na twee verhitte zittingen in overgrote meerderheid tegen voortzetting van dit geheime onderzoek aan de universiteit.

LEE WERD GEREKRUTEERD

(New Republic, 10-9-1966)

In de eerste zes maanden van dit jaar deserteerden er 67.000 man uit het Zuidvietnamese leger. Dit verslag in het dagblad van Saigon, de Vietnam Guardian, dat beschrijft hoe de rekrutering te werk gaat in Zuid Vietnam, verklaart veel:

"Een soldaat van het Amerikaanse 299th Engineer Combat Battalion, die een Japanse Amerikaan van de eerste generatie is, beleefde onlangs een benauwd avontuur toen hij per ongeluk te Qui Nhon door het Vietnamese leger werd gerekruteerd. Specialist Vier Alfred B. Lee, 20 jaar, die als personeelsspecialist bij de Stafkompagnie werkt, verliet Qui Nhon toen verder op de weg een Vietnamese legervrachtwagen stopte en een ernstig uitziende Vietnamese soldaat hem met een karabijn gebaarde dichterbij te komen. Lee, die in burgerkleden was, gehoorzaamde de soldaat. De soldaat begon te praten, geheel onbewust van het feit dat Lee geen woord Vietnamees verstond. Al gauw werd Lee in de vrachtwagen geduwd, waarin verscheidene Vietnamese burgers terneergeslagen bijezaten. Dankzij gebarentaal kwam hij er toen achter dat hij zojuist was gerekruteerd door het Leger van de Republiek van Vietnam. Gelukkig voor Lee snelden enkelen van zijn makkers, die vanuit het nabije kommando van het 299th Battalion de scene hadden gadegeslagen, de weg langs met de bataljons-tolk en reddden de situatie door uit te leggen dat de in zijn kraag gegrepen soldaat op dat ogenblik in aktieve dienst was in het Amerikaanse leger."

NOG MEER VERKIEZINGEN

Charles Mohr schrijft in de New York Times van 30 september jl. dat de Zuidvietnamese regering in februari of maart opnieuw verkiezingen wil houden, ditmaal gemeenteraadsverkiezingen.

Er bestaat in Vietnam een eeuwenoude traditie van autonomie en democratie in de dorpen. In 1954 werd er een eind gemaakt aan deze onafhankelijkheid. Het verkiezingsdekreet, dat wordt voorbereid, zou de gekozen dorpschoude en raden weer een zekere macht willen geven.

Charles Mohr merkt op dat deze dorpsverkiezingen als wapen in de strijd tegen de Vietcong belangrijker kunnen worden dan de verkiezingen van 11 september.

MEDEDELINGEN

Le ciel et la Terre. Deze film van de Nederlandse cineast Jorens Ivens is vanaf heden voor strikt besloten voorstellingen in Nederland te huur bij het Filmmuseum, Paulus Potterstraat 13, Amsterdam, tel. 73 67 88.

De film duurt 40 minuten, heeft Nederlandse ondertitels, kost f 45,- en is 16 mm.

Vietnam Comité Nijmegen (p/a Voorstadslaan 63, Nijmegen). Zondag 16 oktober stille protestmars tegen de oorlog in Vietnam. Start 3 uur vanaf het Jan van Hoofmonument.

Vietnam petitionnement (K. Bouman, De Grootstraat 103, Goes). De handtekeningenactie gaat ook na 10 oktober door.

Actiegroep Vietnam (Belieslaan 2, Heiloo). Protestmars op zondag 16 oktober om 3 uur vanaf de Dokwerker, Amsterdam.

Op 15 oktober verschijnt de paperback:

DE KWESTIE VIETNAM, feiten en achtergronden

Schrijvers: P. Korver, H. Amptmeyer, S. Bosgra, T. Visser en Fr. de Vries. Eindredactie: R.R. Eybersen. Voorwoord van prof.dr. J. Verkuyl. Uitgeverij Polak & Van Gennep. Prijs f 6,50. Bestel dit boek door storting van f 6,50 op postgiro 1281198 t.n.v. Vietnam Bulletin. U krijgt het dan onmiddellijk na verschijnen thuisgestuurd (franko).

DRUKWERK

Frankering bij
Abonnement
Amsterdam

H.G.J. Zonnenberg

Postbus 187

UTRECHT 1

25

Afz.: Vietnam Bulletin
ASVA
Weesperstraat 51
Amsterdam - 4
HOLLAND